

**אוניברסיטת בר-אילן
המחלקה למדע המדינה**

מיומנויות בכתיבה אקדמית (7127103, 7127104)
קורס חובה לתלמידי תואר ראשון במגמה לתקשורת ציבורית
תשס"ז

עליזה לזרסון

שעות קבלה: סמס' א: ימי ב' 1730 - 1800. סמ' ב: ימי ד 1730 - 1800. מקום: בית-הספר לחינוך, קומה ג',
חדר 308

דוא"ל: al@laserson.net

מטרת הקורס: שיפור מיומנות הכתיבה והקריאה לצרכים אקדמיים ולצרכים תקשורתיים אחרים, בזיקה לתחום הדעת.

נושאי הקורס:

התוודעות למודלים עדכניים של כתיבה וקריאה
התנסות בכתיבה עיונית משולבת מדיה
דרכים להפקת רעיונות לצורך כתיבה עיונית
השיח העיוני: מוסכמות הכתיבה העיונית
ארגון הטקסט: רכיבי מבנה ודגמים רטוריים בכתיבה ובקריאה
דרכים למיקוד מבני של הטקסט: טענה, בעיה ופתרון, השוואה, דילמה, תופעה והיבטים, תהליך
לקראת הצגת מאמר: אבחון מבני, כתיבת תקציר, כתיבת ביקורת והערכה
רצף הטקסט: קשרים ומאזכרים; מקדמי ארגון
אומנות המשוב: התוודעות למשובים מסוגים שונים והתנסות בהם
סוגיות בעריכה לשונית: ניסוח, פיסוק, איות
סוגיות ברטוריקה

מבנה הקורס:

קורס סמסטרילי, מלווה תקשוב, בן 4 ש"ש, הכולל לימוד, התנסות ויישום באמצעות הרצאות וסדנאות
פנים-אל-פנים ומקוונות; כתיבת מאמר עיוני בתהליך מונחה במליאה ובקבוצות קטנות במקביל למיני
סדנאות.

כל המפגשים למעט שלושה נערכים בכיתת מחשבים, תוך שימוש אינטנסיבי באתר הקורס ובאתרים אחרים
ברשת האינטרנט. הטקסטים הנכתבים בשיעורים עולים באופן מיידי לקבוצות הדיון, ומשמשים מקור לדיון,
ללימוד ולמשוב.

דרישות הקורס:

הגשת טקסט עיוני קצר בראשית הקורס (10%)
אבחון מבני של טקסט מתחום התקשורת; כתיבת תקציר וביקורת (20%)
הגשת מאמר עיוני ממוזג-מקורות בתחום התקשורת: תוצר סופי ומסמכי התהליך (40%)
מבחן: כתיבה על נושא אחד מבין שלושה - נושא כללי או בתחום התקשורת (30%)

ביבליוגרפיה להרחבה והעשרה

אבניאון, א' (2000). מילה במילה. איתאב בית הוצאה לאור.

בספריה ליהדות: B 44 אבנ.מל (434050)

בירנבוים, מ' (1993). מי מפחד מעבודת מחקר! מפעלים אוניברסיטאיים להוצאה לאור.
שמור מדעי המדינה לפי ביר. מי (235438) (יעץ)

דה בונן, א' (1985, נדפס בישראל 1996). ששת כובעי חשיבה. תל-אביב: הוצאת כינרת.
אין

האקדמיה ללשון העברית (תשנ"ד). כללי הכתיב חסר הניקוד, לשונו לעם, מה, א.
בספריה ליהדות- מוגבלת B 419 כלל.הכ (283241)

האקדמיה ללשון העברית (תשנ"ג). כללי הפיסוק החדשים, לשונו לעם, מד, ד,
בספריה למתוגמנות: B 419 כלל.הפ (599188)

וולפה, עי ועמית, עי (1994). חיבור מדעי - האתגר. תל אביב, דיונון.
בספריה ליהדות: שמואל בדלפק הספרן 808.066 וול.חב (258839)

מלכין, יי (1990). השאלה כמארגנת המחשבה ומכוונת הטיעון והדיון. בתוך: דיאלוג, קבצים לתרבות הדיבור וללימודי ההבעה בעריכת יי מלכין, ירושלים: ספרי אריאל, עמ' 66 - 88.
בספריות: מדף פתוח, מכון פדגוגי 808.5 די.א.קב (120920)

לזרסון, עי (1999). הזמנה לחקר. מרכז לטכנולוגיה חינוכית.
בספריות: מכון פדגוגי, מדף פתוח 371.30281 לזר.הז (440558)

עידן, אי (2000). מדריך למאה ה-21. תל-אביב: הוצאת דיונון, אוניברסיטת תל-אביב.
שמואל מדעי המדינה לפי עדן.מד (444680)

צבר בן-יהושע, ני (1990). המחקר האיכותי. תל אביב, מסדה
שמואל סוציולוגיה לפי צבר.מח (119837)

קניאל, שי (1997). הכנת עבודה באוניברסיטה, הוצאת דקל.
372.242 קני.כת (326603) (יעץ)

שור - פרייה (1990). פדגוגיה של שחרור, דיאלוגים על שינוי בחינוך, תל-אביב: הוצאת מפרש.
בספריה לחינוך: 370.973 שור.פד (117233)

Elbow, P. & Belanoff, P. (1989). A Community of Writers. McGraw-Hill, Inc.

808.0427 ELB (305854) במכון הפדגוגי:

וובליוגרפיה - מבחר אתרים ברשת

מרכזי סיוע לכתיבה אקדמית:

מיומנויות אקדמיות, סלאור: מכללת הקיבוצים

<http://info.smkb.ac.il/home/home.exe/51>

מיומנויות בכתיבה אקדמית, אתר הקורס, עליזה לזרסון, אוניברסיטת בר-אילן
<http://www.biu.ac.il/bar-e-learn/>

מרכז סיוע לכתיבה אקדמית (אנגלית)

<http://www.utoronto.ca/writing/advise.html>

אתרים המוקדשים לשפה העברית:

אתר השפה העברית

<http://www.safa-ivrit.org>

אתר האקדמיה לשפה העברית

<http://hebrew-academy.huji.ac.il/>

רב-מילים, מילון ממוחשב

<http://www.ravmilim.co.il/>

אתרים בעלי עניין לסטודנטים בתחום התקשורת ציבורית:

מוזיאון אינטראקטיבי של חדשות

<http://www.newseum.org>

האייל הקורא, כתב עת לענייני תרבות ואקטואליה

<http://www.haayal.co.il/>

אוריינות:

סקריפט, אגודה ישראלית לאוריינות

<http://www.scriptil.org>